

Sůl a veřejné zdraví byl název semináře, který se konal 20. listopadu 2017 v nově a krásně upraveném interiéru Lékařského domu v Praze. Pořádal ho Státní zdravotní ústav (Centrum podpory veřejného zdraví), Česká pediatriká společnost a Zdravotně sociální fakulta v Českých Budějovicích. Seminář byl součástí týdenní mediální kampaně Nadbytek soli škodí dětem i dospělým. Mezi účastníky byli významní odborníci – prof. Janda a prof. Seeman z dětské kliniky 2. LF UK, patofyziolog z 3. LF UK prof. Rokyta, MUDr. Tláskal, prezident Společnosti pro výživu a MUDr. Nejedlá, vedoucí Centra podpory zdraví SZÚ.

Prof. Janda přednesl základní medicínské poznatky o problematice nadbytku soli. U současných populací je její spotřeba nadbytečná a v ČR je s Maďarskem, Chorvatskem a Makedonií nejvyšší v Evropě (ČR 14 g u mužů a 10 g u žen na osobu/den). Je to množství, které podle vědeckých poznatků významně zvyšuje riziko hypertenze a jejích následků – mozkové mrtvice a infarktu myokardu. Světová zdravotnická organizace doporučuje denní příjem kuchyňské soli u dospělých 5–6 g/osobu/den. 80 % soli pochází z kupovaných potravin, 15 % z jídel připravovaných doma a 5 % tvoří sůl z přírodních zdrojů. Zkušenosti z Británie ukázaly, že cílená kampaň zahrnující veřejnost, potravinářské firmy, vládu a parlament, vedla k poklesu konzumace soli o 15 %, z 9,5 g na 8,1 g/osobu/den a projevila se významným snížením rizika náhlých mozkových příhod a infarktů. Prof. Seeman doplnil prezentaci prof. Jandy o pediatriké poznatky a zdůraznil, že vztah nadměrné spotřeby soli a kardiovaskulárních důsledků v dospělosti platí i pro dětský věk.

Aktivity Potravinářské komory České republiky zaměřené na snižování obsahu soli v potravinářských výrobcích popsala ve své přednášce Mgr. Chýlková. Jsou soustředěny v Platformě pro reformulace, kde se projednávají a připravují reálné možnosti snižování obsahu soli v potravinách. MUDr. Nejedlá ze SZÚ informovala o úspěšném programu Méně solit, ve kterém se dobrovolně sdružilo už 169 subjektů (školy, restaurace, zdravotnická zařízení aj.). Ověřování programu ukázalo, že u 70 % účastníků se podařilo snížit spotřebu soli a u 20 % částečně snížit. V 60 % udávali, že opatření byla pro ně středně obtížná. Program existuje už dva roky a všichni účastníci dále pokračují.

Obsáhlé sdělení o otázkách hypertenze, nadváhy, obezity a faktorech životního stylu u mládeže přednesl pediatr z Kutné Hory MUDr. Procházka. Spolupracoval na obsáhlé studii zdravotního stavu dětí a mládeže s odborníky SZÚ, MUDr. Kratěnovou, MUDr. Žejglicovou a RNDr. Puklovou.

V živé diskusi na konci semináře byla dohodnuta pracovní setkání pediatrů, představitelů SZÚ a Potravinářské komory – Platformy pro reformulace k přípravě konkrétních kroků pro snižování obsahu soli v potravinách. MUDr. Nejedlá ze SZÚ zdůraznila, že edukace veřejnosti i technologická opatření jsou dvě cesty k pokroku v této oblasti. Obě jsou stejně důležité, ale technologická opatření by mohla mít rychlejší efekt.

-jsv-